

A BANYÁSZ

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Hivatalos Közlönye.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.
Kiadó: **FAJD PÁL.**
Telefon szám: 46.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár:
1 évre 9.60 P. 1/2 évre 2.40 P.
1/2 " 4.80 " Egyes szám ára 40 f.

Lelketlenség

amit a bányavállalatok üznek a bányamunkássággal, amikor a munkásság beadványait elutasították. — Ugyanis, amikor a bányamunkásság ezen beadványokat benyújtotta, a szomorúan szorongatott helyzetén kívánt javítani. Tisztában volt a munkásság azzal is, hogy a bányavállalatok nem sok érzékiséggel vannak a munkásság iránt, azonban mégis azt gondolták, hogy még a legcsekélyebb emberi érzéssel rendelkező egyéneknek is be kell látniok, hogy a helyzet mindinkább tartthatatlanabbá válik, de különösen a bányaiparban foglalkoztatott munkásság van a legsúlyosabb helyzetben.

Ugy gondolták, hogy ezt a vállalatok méltányolni fogják és némi segítséget nyújtanak ezek életküzdelme megvívásához. Amikor a bányamunkásság beadványait benyújtotta, akkor még nem látta azt a borzasztó nehéz helyzetet, ami csak azután alakult ki és súlyosbodott mindinkább nagyobb teherrel a munkásság vállára. Akkor még csak az általános, minden évben fennálló nehezebb időkre hivatkozott és még nem gondolhatott azon nehézségekre, amelyek az időjárás szeszélyei következtében állottak elő.

Azóta az időjárás megsúlyosbbitotta a helyzetet, mert a szárazság következtében a kapás növényeknek a termése elsilányodott, aminek következtében a kereskedelem az árakat horribilis mértékben fölemelte. A kereskedelem roppant érzékeny, mert amikor még csak a kilátásokkal számolhatott, már felemelte az árakat és ezzel megsúlyosbbitotta az életet.

Ezzel szemben a munkásság, aki a két keze munkájának eredményéből kénytelen fenntartani életét, nem juthat keze munkája gyümölcsének kellő értékelésére. A bányavállalatok a legridegebben utasították el a munkásságot kérésükkel, nem méltányolják nehéz helyzetüket. Figyelembe sem veszik azt a nehéz küzdelmet, amelyet a bányamunkásság folytat az életben. A legnagyobb lelketlenség a bányavállalatoknak ezen állásfoglalása. Ilyen ridegen elutasítani csak az képes, aki minden emberi érzésből kivetkőzik és csak a profit halmozását tartja szem előtt. Nagyon tévednek a bányavállalatok uralkodó urai ha azt hiszik, hogy a munkásság olyan egyszerűen tudomásul veszi az ő rideg elutasításukat. A

munkásság megfogja találni a módját annak, hogy miként kell helyzetének megjavulását kiküzdeni. Játszanak az urak a tűzzel, nem gondolnak arra, hogy ez a tűz megégetheti őket, vigyázzanak, mert könnyen megsebzik önmagukat.

Nem látják a vállalatok exponens vezetői, hogy az egész világ bányamunkássága mindenütt harcot indított helyzetének megjavítása érdekében? Nem látják, hogy az egész világ kormányai ott állanak és igyekeznek a saját országuk bányamunkásságának a helyzete megjavítását biztosítani?

Természetesen elragadtatja őket az a tudat, hogy a magyar kormány tétlenül nézi a bányamunkásság tusakodását az élettel. Tétlenül nézi a bányavállalatoknak azt a lelketlen üzérkedését, amelyet folytatnak a munkásság rovására. Ne bízzák el magukat, mert volt idő, amikor ezen elbizakodottságukban vakon haladtak és végül örvénybe jutottak.

Különösen tegyék fontolóra ezt a kérdést azok a vállalatok és azoknak vezető exponensei, akik ezen uszításban előljárnak. Sokkal helyesebben cselekednének, ha ilyen harcot folytatnának a szén elhelyezése terén, amikor ezt az ádáz harcot és ezt az energiát kihasználnák arra, hogy a külföldi szén kizszorítanak az országból és helyette a magyar szénnek teremtenének piacot. Sokkal nemesebb munkát folytatnának az ország érdekében, sokkal inkább szolgálnák a társadalmi kiegyenlítődés magasztos eszméjét, mint ezzel a munkájukkal, amelyet a munkásság ellen aknáznak ki.

A magyar kormánynak is vannak kötelességei a bányamunkásság ezen mozgalmát illetőleg. Gyakran hallunk a kormányhatalom exponált vezetőitől hangokat, mely szerint a magyar munkásságtól elvárják, hogy kölcsönözze bizalmát a kormány iránt, mert ő is tudja a kötelességét a munkássággal szemben. Azonban — sajnos — azt kell tapasztalni, hogy ezek csak nagyhangú kiszólások, üres hangok és a cselekedetek mindenütt hiányoznak belőlük, nem szólva arról, hogy minden állam kormánya, ahol bányaipar van, ott áll a munkásság fölött és örködik, hogy a vállalatok ne tudják a munkásság gyöngeségeit kihasználni. Vannak államok, ahol a kormány hatalmi intézkedésekkel kényszeríti a vállalatokat a munkásság életstandardjának a biztosítására. Más államok

ban viszont, amikor a munkásság harcát megindítja gazdasági helyzetének megjavítása érdekében, akkor mindent elkövet, hogy a munkásság ezen harca győzelemmel végződjék.

Csak a magyar kormány az, aki tétlenül nézi összetett kezekkel, hogy a bányavállalatok miként zsákmányolják ki munkásaikat. A magyar kormány az, aki nem veszi figyelembe, hogy az ország leghatalmasabb iparának munkássága a legnagyobb kétségbeeséssel küzd élete fenntartásáért. S ezen leghatalmasabb iparnak munkásságát csak egyes vállalati uszítók tartják a legnagyobb nyomorúságban.

Az országban a drágaság szinte gyors iramban halad fölfelé. A kereskedelem kiadta a jelszót, hogy a nagy szárazság következtében rossz terméskilátások vannak, tehát az árakat emelni kell. A nagykereskedelemnek ezen megnyilatkozását rögtön értékelték is és szinte természetesnek tartották, hogy az árakat fel kell emelni. Már mindenki elfelejtette azt, hogy a gabonatermés betakarítása alkalmával az összes lapok telekürtölték az egész világot, hogy Magyarországon 70 év óta nem volt olyan buzatermés, mint az idén. Általában az összes gabonaművek olyan mennyiségben termettek, amelyre egy emberöltő óta nem volt példa, ennek dacára a liszt árai megmaradtak abban a magasságban, melyre a tavaszi rosszabb idő alkalmával emelték. Ez is azt igazolja, hogy nem a terméseredmény irányítja az árakat, hanem a kereskedelmi spekuláció.

A kormánynak ezen a téren be kell avatkozni és amennyiben az áremelkedések alkalmával nem szól közbe és nem akadályozza meg a folytonos emelkedést, ugyanakkor segítségére kell sietnie a munkásságnak és küzdelmét beható támogatásban kell részesítenie. A kormánynak számolni kell, hogy az ország fenntartó elemei nem csupán a szénbárók, vas- és egyéb ipari nagytőkék exponenseiből és az agrár arisztokráciából áll, hanem ezekkel egyetemben és legfőképpen a dolgozó munkásság egyeteméből áll. Ha ezt szem előtt tartaná, akkor nem tűrné el azt a kizsákmányolást, amelyet az ország iparában, de különösen a bányaiparban foglalkoztatott munkássággal üznek.

A bányamunkásság nem veszi tudomásul a vállalatok ezen lelketlen el-

utasítását, folytatja küzdelmét azokkal az eszközökkel, amely eszközöket alkalmaznak ezen küzdelem megvívására. Már most az a kérdés, hogy megtudják-e érteni az illetékesek a munkásság ezen figyelmeztetését és hajlandók-e ezen küzdelem megvívásában segédkezni, vagy magára hagyják a munkásságot küzdelmében és összetett kézzel nézik harcát?

A bányamunkásság megértette az idők szavát. A bányamunkásság ennek szellemében járt el és jár el a jövőben is. Szükséges azonban, hogy ne csak a bányamunkások, hanem a bányavállalatok is értsék meg az idő szellemét és ennek a szellemnek az érdekében hozzák meg áldozatukat, mely abban nyilvánul meg, hogy nem is az életküzdelem nehézségeit kell magukra vállalni, csupán csak a profitból kell valamelyes mértékben engedni és megelégedni a nehezebb esztendő kisebb profitjával, mint ahogy a munkásság is csak az élet nehézségeinek a súlyosbodása arányában kívánja helyzetének megjavítását.

Ebben a munkában kell, hogy segítségére jöjjön Magyarország egész társadalma párt- és politikai különbség nélkül, mert ha a munkásságot magára hagyják ebben a küzdelmében, akkor ne várjanak ettől a munkásságtól támogatást azok a társadalmi rétegek, akik a munkásságot ezen nehéz küzdelmében magára hagyják, mert a munkásság ezen küzdelmét a lelketlenség ellen folytatja.

Villannyal varr Ön? — Singer-motor megkíméli önt a fáradságtól, hogy varrógépét lábbal hajtsa. Szíveskedjék valamelyik Singer fióküzletben a Singer-motor bemutatását kérni. Vétélkenyszer nincs.

Az ipari béke kérdése.

Londonban folyó hó 5-én és a következő napokban folytak az angol szakszervezeti kongresszus ülései. Ezen üléseken számtalan nagyon fontos kérdést tárgyaltak, amely kihat az összes ipari érdekeltségekre. Egy ilyen nagyfotosszerű kérdés volt az „ipari béke kérdése”. A kongresszuson két irányzat alakult ki. Az egyik az ipari béke kérdésének a megoldásán fáradozik, a másik támadta a szakszervezeti szövetség főtitkárát, aki — szerintük — teljesen önkényesen kezdte meg a tárgyalásokat s nem volt felhatalmazása arra, hogy az ipari béke létrehozása ügyében fáradozzék.

A kongresszuson szenvedélyes vita indult meg, pro és kontra vitatták a kérdést, míg szavazásra került a kérdés eldöntése. — A kongresszus több óráig tartó heves vita után 2.921.000 szavazattal 768.000 szavazat ellenében elvetette a szélsőséges ellenzék indítványát, mely arra irányult, hogy szüntessék be azonnal az ipari béke megvalósítására irányuló tárgyalások folytatását. A többségi javaslatot, amely a tőke és munka együttműködését indítványozta — 3.075.000 szavazattal, 566.000 szavazat ellenében elfogadták.

Ezen jelenetek az angol szakszervezeti kongresszus ülésein zajlottak le és végül az az irányzat győzött, amely a békés együttműködést kívánja. — Ezen sorokat a „Népszavatól” vettük át és éppen ezért szívt helyezzünk arra, hogy ezzel a kérdé-

sel foglalkozzunk. Nevezetesen, a fent történtek Angolországból származnak, viszont mi, a mi hazai viszonyainkra kívánjuk vonatkoztatni.

Angliában a szakszervezetek különféle jogokkal vannak felruházva. Ezen jogok különféle kötelezettségekkel is járnak. Sőt mint egyik legfontosabb kötelezettség, hogy teljes felelősséggel tartoznak az ipari harcok és ipari béke lebonyolítása körül.

Tehát Angolországban, ahol ilyen nagy felelősséggel tartoznak és ilyen nagy jogokkal vannak felruházva a szakszervezetek, a legnagyobb komolysággal és felelősségük tudatában állanak a tőke és munka kiegyenlítésének a szolgálatában. Ennélfogva nálunk Magyarországon, ahol a szakszervezetek még nem rendelkeznek annyi joggal, de nem is tartoznak annyi felelősséggel, kétszeresen fontolóra kell venni ezt a kérdést, mert nekünk is elsősorban az a kötelességünk, hogy arra törekedjünk, hogy szakszervezeteink ugyanazon kötelezettséget, de ugyanazon jogokat is élvezhessék. Ennélfogva a magyar szakszervezeteknek első kötelezettsége, hogy a magyar iparban foglalkoztatott munkásság érdekeit a legszorosabban a szívében viselje. Ennek érdekében mindent elkövessen, igyekezzon oda hatni, hogy a magyar ipar az ő termékeit a legmegfelelőbbben tudja értékesíteni. Ennek szolgálatába kell állítani minden energiáját, mert csak így, minden energiájának és minden erejének latbavetésével lehetséges az, hogy ennek a célnak szolgáljon.

A legjobb példa a legutóbbi eset, amely alkalommal a Magyar bányamunkásság gazdasági helyzetének a megjavítását célzó beadványokkal fordult a magyar bányavállalatokhoz. Ezt a beadványt a magyar bányavállalatok a legszívtelenebb, a legembertelenebb és mondhatjuk a legbarbárabb formában utasították el. Elfogatták az egyes bányavállalati uszítóknak a kizsákmányolásra irányuló legembertelenebb állásfoglalását, amikor figyelmen kívül hagyták azt, hogy az a magyar bányamunkásság támasztott igényeket a magyar bányavállalatokkal szemben, amely bányamunkásság vérével és életének árán mentette meg a magyar bányai ipart. Magukra vessenek azok az urak, akik tele torokkal kiabálják és követelik az ország boldogulását, de ugyanakkor a legembertelenebb módon, mint kifacsart citromot dobják a szemétdombra az eltépázott és kidolgozott munkást, ha majd ez a munkás nem hallgat rájuk és azt fogja mondani: „Tönkretevőimtől nem várok jót”!

A Magyar nemzet boldogulásának érdekében figyelmeztetjük azokat az urakat, akik elfeledték Magyarországot 63 vármegyéjé, akik elfeledték, hogy Magyarország összetartozandóságának a biztosítását csakis megértéssel, csakis a legjobb akaratú és a legjobb indulatú kezeléssel lehet elérni. — Térjenek magukhoz, vessenek számot önmagukkal, vessék ki magukból a profitdühnek a foszlányát és ragadják magukhoz az egyesülésnek, a testvériségnek a zászlaját, kart-karba öltve, társadalmi állásra való tekintet nélkül menjünk harcba a jobb jövő kivívásának az érdekében.

Ezt tette az angol munkásság, amikor állásfoglalásával az ipari béke kérdésének elintézése fölött határozott, ezt tartsa szem előtt minden magyar munkás, ezt tartsa szem előtt minden magyar munkaadó s a társadalom minden rétege. Ezt megértve biztosíthatjuk Magyarországot boldogulását.

Népünnepély Salgótarjánban.

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetsége augusztus 19-én tartotta meg Salgótarjánban a minden esztendőben Szent-István napján szokásos népünnepélyét. A szövetség által rendezett ezen népünnepélyek minden évben kimagaslóan a hétköznapi és a szokásos multságok és ünnepélyek keretéből, mert itt mindenkor bizonyos újdonságokkal lepi meg a szövetség az ünnepély résztvevőit. Ez alkalommal még az eddigieket is felülmutta, mert a műsorban olyan számok szerepeltek, ami az eddig lezajlott ünnepélyek alkalmával nem szerepeltek. Sőt még egyéb, a város által rendezett ünnepélyeken sem részesült a közönség ilyen élvezetben. A szövetség ezen ünnepély rendezése alkalmával fáradságot és áldozatot nem ismerve és nem kimélve, kizárólag a résztvevők igényeit kívánta kielégíteni. Ami sikerült is.

Az ünnepély keretében kerékpár és motorkerékpár versenyt rendezett, amit már hetekkel előtte nagy érdeklődéssel kísért Salgótarján és környékének úgy munkássága, mint polgársága.

A verseny kiindulási pontja a salgótarjáni „fürdőkioszk” vendéglő. Az ünnepély pont 3 órakor kezdődött és egy negyed 4 órakor indultak a motorkerékpárosok. A verseny rendezésére zsűri alakult, amely zsűribefelkérte a szövetség dr. Förster Kálmán Salgótarján r. t. város polgármesterét, Tarján József rendőrfelügyelő, Gerő János bányafőmérnök, Czirbesz István tűzoltó parancsnok és Tóth Zoltán autó tulajdonos urakat.

11 motorkerékpáros indult, utirány volt: Vizválasztó, Mátraszele, Homoktereny, Nádudvari, Nemeti, Kistereny, Zagyvafalva és Salgótarján fürdőkioszk. A versenyben I-nek érkezett Badics Imre, Puch 220-as rendszerű gépen, 52 perc, II-nak Bakos András, Méray 350-es rendszerű gépen, 55.10 perc, III-nak Persch Ede, Cowentri-Eagle 350-es rendszerű gépen, 57.50 perc, IV-nek Csóka Vendel, Harley-Davidson 1000-es rendszerű oldalkocsival, 59.30 perc, V-nek Kádár Tibor, Puch 220-as rendszerű gépen 60.40 perc. A motorkerékpárosok után a kerékpárosok indultak. Indulás a fürdőkioszk, Lapujtő piactér és vissza. I-nek beérkezett: Szomodis Sándor 41.40 perc, II-nak Tóth Antal, 41.45 perc, III-nak Bajusz József, 42.5 perc, IV-nek Telek József, 44.10 perc, V-nek Ausz Lajos, 44.10 perc.

Gyönyörű látvány volt a motorosok, úgyszintén a kerékpárosok indulása, valamint az érkezése. Az egész város területén és az utba eső községekben nagy néptömeg nézte a versenyzőket. Az indulás és a cél helyén lelkes ovációban részesítették az egyes beérkezőket. A verseny tartama alatt és után folyt a tekeverseny, amelyet már egész héten folytattak és este 6 órakor lezártak. A verseny után megkezdődött az ünnepély, ahol nagy vigáság között folyt a tánc reggelig.

Ez az ünnepély maradandó emléket hagyott a salgótarjáni medencében dolgozó munkásság között, úgyszintén a város polgársága között. A versenydíjak az ünnepély keretében este 10 órakor lettek kiosztva nagy érdeklődés mellett. A motorkerékpárosoknál I. Badics Imre kapta Salgótarján r. t. város díját egy bronz szobrot, II. Bakos András a szövetség I. díját, 100 pengőt készpénzben, III. Persch Ede 60 pengőt,

IV. Csóka Vendel, egy ezüst cigaretta tárcát, V. Kádár Tibor 30 pengőt.

Kerékpárosok: Szomodi Sándor 50 pengőt készpénzben, II. Tóth Antal 30 pengő készpénz, III. Bajusz József 10 pengő, IV. Telek József egy arany töltőtoll, V. Ausz Lajos egy ezüst hamutálca.

A tekeverseny díjai a következők voltak: 1 drb. férfi zsebóra, 1 drb. 1 liter ürtartalmu Thermos üveg, 1 drb. hátizsák, 2 pár férfi zokni, 2 drb. nyakkendő, 1 drb. borotva készlet teljesen felszerelve, 1 drb. bőr cigarettatárca, 1 drb. bőrdíj, 1 drb. bőr levéltárca és 1 drb. sétatöb.

A díjak kiosztásánál az ünnepély közönsége nagy ovációban részesítette a győzteseket és ezután lelkes jó hangulatban folyt tovább az ünnepély.

Gyilkosság, amelyet pártcélokra használnak fel.

Augusztus 26-án, vasárnap délután egy sajnálatos és szomorú eset történt Salgótarjánban. Az egyik vendéglőben szóváltásba keveredett egy társaság, ez a szóváltás verekedéssé fejlődött, amely verekedésnek 1 halottja és egy súlyos sebesültje lett. — Ugyanis Antoni István leszúrta Csábi Lajost, Farkas Péter pedig meglötte Dancsák Lászlót. Csábi Lajos a szúrás következtében a helyszínen meghalt, Dancsák Lászlót pedig súlyos sebével a pásztói kórházba szállították. A rendőrség Farkas Pétert és Antóni Istvánt letartóztatta és kihallgatás után át-kísérte a balassagyarmati kir. ügyészség fogházába. A halottat augusztus hó 28-án temették el nagy részvét mellett.

Ez a rövid és tárgyilagos története a főnti esetnek. Mi nem is foglalkoznánk vele, mert ezek az esetek a napilapok napi hírei közé valók. Azonban azok az események, melyek ezzel kapcsolatosan lejátszódtak és amellyel a napilapok kiélezetten foglalkoztak, kényszerítenek bennünket arra, hogy ezen kérdést megvilágítsuk. Megdőbbenve állottunk a hír hallatára, amikor tudomásunkra jutott, hogy egy hat gyermekes családapát meggyilkoltak. A legmélysegesebben elítéljük ezt a tettet, amikor korcsmai szóváltás gyilkossággá fajul. Azonban nem hagyhatjuk szó nélkül azt sem, hogy az esetet politikai célok szolgálatába állítják és felfújják. De különösen elítélendő az a mód és forma, amellyel ezt az úgynevezett szociáldemokrata párt tette.

Történetesen a verekedő felek közül, aki a szurást tette, ugyiszintén aki a lövést leadta, azok az Ébredő Magyarok Egyesületéhez tartoznak. Aki a halálos szurást és aki a súlyos sebet kapta, azok viszont a valóságban egyik párthoz sem tartoztak. — Mégis a temetésen megjelentek Farkas István, Vanczák János, Rothenstein Mór és Esztergályos János országgyűlési képviselők, ahol Vanczák János és Esztergályos János bucsuztatták el a halottat és igyekeztek politikai tökéletet kovácsolni ebből a szomorú esetből.

Emlékezzünk, amikor szerencsétlen bányamunkásokat, akiket a bánya gyilkolt idő nap előtt, egyenként, sőt tömegesen és ezek temetésére a szociáldemokrata párt, ugyiszintén a szakszervezeti tanács sem tartotta szükségesnek, hogy hivatalosan megjelenjenek. Emlékezzünk még mindnyájunk szívében fájó visszaemlékezésésként cseng a Sáraknai hét áldozatnak a temetése. Sőt a

A JELENKOR LEGJOBB TÖLTŐTOLL-ÁRMA

Eternit

CSAK AZ „Eternit” VEDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDÍJ!
ETERNIT-MŰVÉN MÁTSCHER LAJOS EUDAPÉST-ANDRÁSSY-ÚT 33. CTAR-MYERCEB-ÚT 111.

Elárúsító helyek: Bogenglück Ignác vas-, bőr- és festékárúkereskedése, Salgótarján. — Kun Testvérek épületfa- és építőanyagok raktára, Kisterenye.

legutóbb, amikor Kazinczy Andrást sujtotta halálra a bánya, a szociáldemokrata párt nem is mutatta magát a temetésen, csupán szövetségünk tagjai állottak oda, mindenkor kegyeletüket leróni az áldozatoknak és gyűjtést folytatni a hátramaradottaknak. Ez alkalommal is megmutatta a szociáldemokrata párt, hogy nem az áldozatok iránt érzett kegyeletet tisztelt vezérelte, hanem a politikai konjunktúra kihasználása. Kár az erőlködésért, mert minden józanul gondolkozó ember a munkásság között tisztán látja a tendenciát és nem ül fel az ilyen agitációnak.

Idegen szén bejövetele Magyarországra.

A folyó év első felében, vagyis január hó 1-től június hó 30-ig behoztak Magyarországra 6.833.318 métermázsza szenet. Az előző év, vagyis 1927. év ugyanezen időszakában behoztak 5.988.045 mm. szenet. Eszerint 1928. első felében 844.273 métermázsával többet hoztak be, mint a múlt esztendőben.

Ezek a számok sokat beszélnek. Ez azt jelenti, hogy ennyi szén, illetve több szén hoznak be külföldről egy fél év alatt, mint amennyit Magyarország barnaszénbányászata a legjobb termelő hónapban termel.

A bányamunkásság évek óta követeli, hogy akadályozzák meg az idegen szénnek beözönlését, mert ez a magyar bányáiparban foglalkoztatott munkásságot sujtja a legérzékenyebben. Azonban ez a követelés állandóan süket fülekre talál.

Kíváncsú volt, ha azok az illetékesek, akik állandóan a magyar ipar pártolását hangoztatják és annak pártolását tartanak előadásokat, ha azok legelső sorban itt érvényesítenék energiájukat. Ugyanakkor, amikor a bányavállalatok telepein száz és ezer vagon számra fekszik a tárolt magyar szén, akkor méltánytalan az illetékes tényezőktől, hogy eltűri az idegen szénnek az ilyen nagymérvű beözönlését.

Az a megokolás, amely szerint a magyar szenek feljavítására szükséges az idegen szén behozatala, nem találunk magyarázatra akkor, amikor évről-évre emelkedik az idegen szenek behozatala.

Minden ország kormánya arra törekszik, hogy a saját bányáiparát istápolja, a saját bányáiparának természetét értékesíteni tudja, csupán Magyarország kormánya nem tette meg ezen a téren kötelességét, mert nem akadályozza meg az idegen szenek fölös mennyiségű behozatalát.

A bányamunkásságot a legsúlyosabban érinti ez a kérdés, mert emiatt kénytelen a

nyári hónapokban 4, sőt 3 napi munkájából, illetve annak értékéből fenntartani családját egész héten át, ami érthető nyomorúságba dönti az egész iparban foglalkoztatott munkásságot.

Már annyi alkalommal reklamálta a bányamunkásság ez irányban az intézkedést, hogy már a legfőbb ideje volna, ha erélyes kézzel és drasztikus formában lépne közbe az államhatalom és vinné dűlőre ezt a kérdést. Vagyis, csak annyi idegen szén engedne az országba behozni, amennyire a magyar bányatermések nem tudnák kielégíteni az ipari érdekeltségeket.

A munkásság bevonása az iparfelügyeletbe.

A magyar iparfelügyelet már hosszú esztendőket óta, sőt már a jó béke években sem elégítette ki a népiéleti kíváncsalmakat. A háboru előtt nagy akció indult, hogy az iparfelügyelet munkájába a munkásság érdekvéviselőit is bevonják. Már szépen kidolgozott tervek is voltak, amelyek szerint a munkásság megbízottakat és minden szakmának megfelelő szakmunkásokat delegálnak az iparfelügyelet ellenőrző munkájába. A háboru akadályozta meg, hogy ez a kérdés az iparfelügyelet terén nem valósulhatott meg. Azonban a háboru tartama alatt, illetve annak vége felé újjólag kialakult az illetékes tényezők körében az a nézet, hogy az iparfelügyeletet tökéletesíteni kell és pedig olyan formán, hogy a szakmunkások bevonásával kiegészítik az iparfelügyelőség intézményét.

A háboru befejezése után elaludt a kérdés, csupán az 1920-as évek elején vetődött újra föl és akkor tekintélyes szakemberek pártfogolták a kérdést s akkor már már ugylátszott, hogy történik valami. Azonban ismét csak elodázódott a kérdés.

A bányáiparban foglalkoztatott munkásságot ugyancsak nagyon közelről érinti és érzékeny kihatással van ennek a kérdésnek a megoldása. Sőt, mondhatjuk, hogy talán az összes szakmák között első sorban a bányamunkásságnak volna legnagyobb szüksége arra, hogy az iparfelügyelet ilyen formán tökéletesítesse.

Ugyanis a bányáiparban a bányakapitányságok végzik ezt a munkát. A bányakapitányságok viszont szintén túl vannak halmozva és nem végezhetik munkájukat a szükséges formában. Azért történik meg pl. az, hogy a balesetek alkalmával a legtöbb esetben, hetek mulnak el mire a szükséges vizsgálatok megejtődnek. Már most a bánya természeténél fogva hetek mulva a bányakapitányság által kiküldött vizsgálóbizottság vagy biztos, nincs abban a

helyzetben, hogy a hetekkel előbb történt baleseteket kellőképpen megtudja ítélni, mert a bánya viszonyai ugyszólván napról napra változnak. És a legcsekélyebb munka is a baleset után egész más helyzetet mutat, mint amely a baleset alkalmával fennállott.

Ennélfogva, amennyiben a bányakapitányságoknak ezen vizsgálati munkájába megfelelő szakemberek, illetve munkások is belevonának volna, úgy a legtöbb esetben ez a bányakapitányságok segítségére szolgálna. Egyik nagy hibája még a bányakapitányságok intézményének, hogy intézkedési hatáskörük a legminimálisabbra van szorítva. Szükséges volna, hogy a bányakapitányságok megfelelő intézkedési jogkörrel legyenek felruházva.

Már több külföldi államban megvalósították ezen intézkedéseket. Kíváncsok és szükséges volna, hogy a magyar iparban, ugyszintén a bányáiparban is az iparfelügyeletet ilyformán kibővítsék és tökéletesítsék, amely nagyban hozzájárulna a munkásság életbiztonságának a helyesebb megoldásához.

Általános bányászsztrájk előtt áll Csehszlovákia.

A Cseh-Szlovák bányamunkásság kongresszuson foglalkozott a bányagazgatóságok ama határozatával szemben, hogy nem hajlandók békés úton a munkásság jogos követeléseit teljesíteni.

A kongresszus tekintettel arra, hogy a munkáltatók rideg álláspontra helyezkedtek, azonnali hatállyal felmondja az 1923. évi október 27-én kötött s az Ostrau-karvini szénmedencére érvényes kolektív szerződést. A kongresszus felszólította a köztársaság bányamunkásait, hogy minden eshetőségre készen legyenek, mert az Ostrau-karvini szénmedence bányamunkásai, miután a békés eszközöket kimerítették, a sztrájk fegyveréhez lesznek kénytelenek nyulni.

A fenyegető konfliktus elhárítása végett a szervezetek a közmunkaügyi minisztériumot kérték fel intervencióra. A minisztérium azonban eddig még nem adott választ a bányászszervezeteknek arra vonatkozólag, hogy hajlandó-e közbelépni és a békés kiegyenlítés útját egyengetni.

A bányamunkások kongresszusának ezen határozata következtében ez most tárgyalanná vált, mert a munkásság a végső lépésre a sztrájk fegyverének alkalmazására határozta el magát. A bérkonfliktusban érdekelt munkások száma meghaladja a 40 ezret.

Helyicsoportok hírei.

Komló. Bernhart Henrik, szövetségünk ottani kerületi titkára minden héten szombaton egész napon át Komlón, Neumann József szobafestő és mázó lakásán tartózkodik és kéri a szaktársakat, hogy esetleges panaszokkal és egyéb felvilágosításért ide forduljanak.

Pécskerületi szaktársak figyelmébe. Közzöljük, hogy kerületi ügyvédünk dr. Ligeti Kabos, Pécs; Mindszent-u. 24.

Oly ügyekben, melyekben a szaktársaknak ingyenes jogvédelem jár, a kerületi titkárság útján, egyéb ügyekben pedig közvetlenül fordulhatnak fenti ügyvédhez.

Mecsekszabolcs. Beiratások és befizetések az otthonban bármikor eszközölhetők. Az otthon naponta d. e. 8—12-ig és délután 2—10 óráig van nyitva. Könyvtárórák: csütörtökön délelőtt 10—11-ig, d. u. 5—6-ig és vasárnaponként délelőtt 10—11-ig.

Pécsbányatelep. Beiratások és befizetések Linc János pénztáros szaktársnál eszközölhetők.

Itt hívjuk fel pécsbányatelepi tagjaink figyelmét szabolcsi otthonunkra, hol könyvtár, kuglizó és rádió áll a tagok rendelkezésére. Tekintve a két telep közelségét, a pécsbányatelepi tagoknak módjában van az otthont gyakrabban igénybe venni.

Tatabánya-Felsőgallai titkárság. Hivatalos helyisége Felsőgallán Schalkhamer-féle vendéglőben van. Hivatalos órák hetenként hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 9—12-ig és délután 2—7 óráig. Minden panasszal és felvilágosításért ide forduljanak a szaktársak.

Nagymányok. A tolnai kerületi titkári iroda Nagymányokon, a Finta-féle házban van. Minden panasszal, felvilágosításért a szaktársak forduljanak Bernhardt Henrik kerületi titkárhoz.

A pénztár kezelésével, tagjárulékok beszedésével és tagok felvételével id. Heim Ferenc van megbízva.

Ajka. Szövetségünk ajkai tagjai részére a beiratkozások és tagjárulékok befizetésének kezelésével a vezetőség végleges megválasztásáig Ifj. Papp Imre szaktársat bízunk meg.

Felhívjuk ajkai tagjainkat, ugyszintén az ajkai munkásságot, hogy jelentkezzenek Papp szaktársnál beiratkozás, illetve a tagjárulék pontos befizetése céljából. Ugyancsak az esetleges panaszokkal is oda forduljanak.

Fel a munkára, tömörüljünk győzelmünk biztos tudatában!

Az anyagi gondok nehéz napjaiban,

amikor úgy szólnak senkinek a keresete nem fűdi a kiadásokat

szép pénzt kereshet

mint fő- vagy mellék-foglalkozással, ha értékes, érdekes könyveink részletfizetéses terjesztésére vállalkozik. Mi ugyanis megtanítjuk hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy minden esetre szép mellékjövedelmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

„PALLADIS” könyvosztálya
Budapest, V., Alkotmány-utca 4.

Ha anyagi
gondjai
vannak,
vagy ha
jövedelme
nem futja
mindenre,
keresetét

OKRÓL OKRA

növelheti,
ha könyveink
terjesztésére
vállalkozik.

Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy minden esetre szép mellékjövedelmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

PALLADIS

könyvosztálya

Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

Hirdetéseket

felvesz

„A B Á N Y Á S Z”

kiadóhivatala

Salgótarján, Vasut ucca 4 sz.

SINGER
varrógép
RÉG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN

Kedvező fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Salgótarjánban,

Fő-utca 75. szám. alatt
a róm. kath. templommal szemben.

SINGER
varrógép

**Iskolai cikkek,
író- és rajzszeretek,
levélpapírok
nagy választékban
Friedler Samu
könyv- és papírkereskedésben
Salgótarján.**